

संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य, मुंबई यांचे
आस्थापनेवरील अधिकारी/कर्मचारी यांचेकरीता
शिस्तभंगविषयक कारवाईच्या अनुषंगाने सक्षम
प्राधिकारी घोषित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-०५२५/प्र.क्र.५३/काम.-१
मादम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक:- १६ मे, २०२५.

पहा:- १) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.वशिअ-२०२५/प्र.क्र.१७/विचौ-१, दि.७/४/२०२५.
२) संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र.औसुवआ/
आस्थापना/२१५१/२, दि.९/५/२०२५.

प्रस्तावना:-

शासकीय कर्तव्ये पार पाडीत असताना शासकीय कर्मचाऱ्याकडून घडलेल्या अपराध, गैरवर्तणूक किंवा गैरवर्तनाच्या अनुषंगाने जेव्हा म.ना.से. (शिस्त व अपिल) नियम १९७९ अनुसार शिस्तभंगाची कार्यवाही करण्याचे योजिले जाते, तेव्हा अशी शिस्तभंगविषयक कार्यवाही करताना ती सक्षम प्राधिकाऱ्याने निदेशित करणे अत्यावश्यक आहे. अन्यथा, सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या मान्यतेशिवाय आदेशीत केलेली विभागीय चौकशी तसेच देण्यात आलेली शिक्षा विधी अग्राह्य ठरते व त्यामुळे अपराधसिध्दी होवूनही संबंधित अपचाऱ्यास दिलेल्या शिक्षेची अंमलबजावणी होत नाही.

२. शिस्तभंग विषयक कारवाईच्या अनुषंगाने संविधानाच्या अनुच्छेद ३११ च्या खंड (१) अनुसार बडतर्फी व सेवेतून काढून टाकण्याची शिक्षा देण्याचे अधिकार संबंधिताच्या नियुक्ती प्राधिकाऱ्यापेक्षा दुय्यम प्राधिकाऱ्यास नाहीत. अन्य शिक्षांच्या बाबतीत नियुक्ती अधिकाऱ्यास दुय्यम असलेल्या अधिकाऱ्याकडे अधिकार सोपविता येतात. यानुषंगाने सामान्य प्रशासन विभागाने संदर्भीय क्र.१ येथील दि.७/४/२०२५ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये, सर्व प्रशासकीय विभागांना त्यांचे नियंत्रणाखालील अधिकारी/कर्मचारी यांचेकरीता शिस्तभंगविषयक सक्षम प्राधिकारी कोण असतील, याबाबचे आदेश निर्गमित करणेबाबत सूचित केले आहे.

३. त्यास अनुलक्षून संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य, मुंबई यांचे आस्थापनेवरील अधिकारी/कर्मचारी यांचेकरीता शिस्तभंगविषयक कारवाईच्या अनुषंगाने सक्षम प्राधिकारी घोषित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. यानुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:-

उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभागाच्या अधिनस्त असलेल्या संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य, मुंबई यांचे आस्थापनेवरील अधिकारी/कर्मचारी यांचेकरीता शिस्तभंगविषयक कारवाईच्या अनुषंगाने खालील विवरणपत्रात नमूद केल्याप्रमाणे सक्षम प्राधिकारी घोषित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई यांच्या नियंत्रणाखालील अधिकारी/कर्मचारी यांचे शिस्तभंगविषयक सक्षम प्राधिकारी खालीलप्रमाणे:-

अ. क्र.	पदनाम, गट (अ/ब/क/ड)	नियुक्ती प्राधिकारी (पदनाम, गट)	किरकोळ शिक्षा करण्यास सक्षम प्राधिकारी (पदनाम, गट)	जबर शिक्षा करण्यास सक्षम प्राधिकारी (पदनाम, गट)	अपिलीय प्राधिकारी
१	संचालक, गट-अ	मा. मुख्यमंत्री	मा. मुख्यमंत्री	मा. मुख्यमंत्री	मा.राज्यपाल
२	अपर संचालक, गट-अ	मा. मुख्यमंत्री	मा.मंत्री (कामगार)	मा.मंत्री (कामगार)	
३	सह संचालक, गट-अ	मा. मुख्यमंत्री	मा.मंत्री (कामगार)	मा.मंत्री (कामगार)	
४	उप संचालक (वैद्यकीय) , गट-अ	मा. मुख्यमंत्री	मा.मंत्री (कामगार)	मा.मंत्री (कामगार)	
५	उप संचालक, गट-अ	मा.मंत्री (कामगार)	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./ अ.मु.स.)	मा.मंत्री (कामगार)	
६	प्रमाणाक शल्य चिकित्सक, गट-अ	मा.मंत्री (कामगार)	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./ अ.मु.स.)	मा.मंत्री (कामगार)	
७	विधि अधिकारी, गट-अ	मा.मंत्री (कामगार)	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./ अ.मु.स.)	मा.मंत्री (कामगार)	

अ. क्र.	पदनाम, गट (अ/ब/क/ड)	नियुक्ती प्राधिकारी (पदनाम, गट)	किरकोळ शिक्षा करण्यास सक्षम प्राधिकारी (पदनाम, गट)	जबर शिक्षा करण्यास सक्षम प्राधिकारी (पदनाम, गट)	अपिलीय प्राधिकारी
८	सहाय्यक संचालक, गट-ब	मा.मंत्री (कामगार)	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./अ.मु.स.)	मा.मंत्री (कामगार)	मा.राज्यपाल
९	रचना व कार्यपद्धती अधिकारी, गट-ब	मा.मंत्री (कामगार)	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./अ.मु.स.)	मा.मंत्री (कामगार)	
१०	वरिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी, गट-ब	मा.मंत्री (कामगार)	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./अ.मु.स.)	मा.मंत्री (कामगार)	
११	लघुलेखक (उच्चश्रेणी) गट-ब (अराजपत्रित)	मा.मंत्री (कामगार)	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./अ.मु.स.)	मा.मंत्री (कामगार)	
१२	लघुलेखक (निम्नश्रेणी) गट-क	संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य मुंबई, गट-अ	संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य मुंबई, गट-अ	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./अ.मु.स.)	मा.मंत्री (कामगार)
१३	वरिष्ठ रसायनशास्त्रज्ञ, गट-क				
१४	अधीक्षक, गट-क				
१५	प्रयोगशाळा तंत्रज्ञ, गट-क				
१६	लघुटंकलेखक, गट-क				
१७	वरिष्ठ लिपिक, गट-क				
१८	दूरध्वनी चालक, गट-क				
१९	प्रयोगशाळा सहाय्यक, गट-क				

अ. क्र.	पदनाम, गट (अ/ब/क/ड)	नियुक्ती प्राधिकारी (पदनाम, गट)	किरकोळ शिक्षा करण्यास सक्षम प्राधिकारी (पदनाम, गट)	जबर शिक्षा करण्यास सक्षम प्राधिकारी (पदनाम, गट)	अपिलीय प्राधिकारी
२०	लिपिक टंकलेखक, गट-क	संचालक, औद्योगिक	संचालक, औद्योगिक	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./अ. मु.स.)	मा.मंत्री (कामगार)
२१	वाहन चालक, गट-क	सुरक्षा व आरोग्य मुंबई, गट-अ	सुरक्षा व आरोग्य मुंबई, गट-अ		
२२	दफ्तरबंद, गट-ड	मुंबई कार्यालयाकरी	मुंबई कार्यालयाकरी-	संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य, मुंबई	प्रशासकीय विभाग प्रमुख (सचिव/प्र.स./ अ.मु.स.)
२३	नाईक, गट-ड	-ता संचालक, औद्योगिक	ता संचालक, औद्योगिक		
२४	प्रयोगशाळा परिचर, गट-ड	सुरक्षा व आरोग्य मुंबई (गट-अ) व विभागीय कार्यालयाकरी	सुरक्षा व आरोग्य मुंबई (गट-अ) व विभागीय कार्यालयाकरी-		
२५	शिपाई, गट-ड	-ता संबंधित विभागाचे अपर/सह संचालक (गट-अ)	ता संबंधित विभागाचे अपर/सह संचालक (गट-अ)		

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५०५१६११४५३३७११० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(बाबासाहेब सि. शिंदे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

- १) मा.मंत्री (कामगार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा.राज्यमंत्री (कामगार) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा.प्रधान सचिव (कामगार) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) उप सचिव/अवर सचिव (कामगार-१) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) उप सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग (वि.चौ.-१), मंत्रालय, मुंबई.
- ६) संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, मुंबई.
- ७) संचालक, बाष्पके संचालनालय, मुंबई.
- ८) निवड नस्ती (काम.१)